

LUÍSA VILLALTA. APUNTAMENTO BIOGRÁFICO

Luísa Villalta Gómez naceu na cidade da Coruña no ano 1957. Estudou na Universidade de Santiago de Compostela e alí licenciouse en Filoloxía Hispánica e en Filoloxía Galego-Portuguesa. Dedicou parte da súa vida profesional á docencia da Lingua e Literatura Galegas no ensino secundario en diferentes institutos galegos, entre eles o IES Isaac Díaz Pardo de Sada. Contaba tamén coa titulación superior en violín, ou violino (como ela lle chamaba sempre a este instrumento). Fixo parte da Xove Orquestra de Galicia e da Orquestra de Santiago de Compostela. Foi unha escritora prolífica e versátil, autora de poesía, narrativa, ensaios, pezas dramáticas e textos xornalísticos en lingua galega. A súa escrita foi premiada varias veces, como no certame de relatos curtos Modesto R. Figueiredo (1990), por *A taberna do holandés* ou no XIII Premio Espiral Maior (2004), polo seu poemario *En concreto*; postumamente, o seu traballo foi recoñecido, entre outros, co Premio da Crítica Galega á Creación Literaria (2005).

Podemos afirmar, sen temor a dúbida, que a súa experiencia musical correu parella ao desenvolvemento da súa creación literaria. Disto deixou constancia, entre outros moitos lugares, no ensaio intitulado *O outro lado da música, a poesía* (1999) e en artigos como *A Música e Nós* (2002), *Poética "Sobre un certo estado de conciencia"* (2002) ou *A lingua dos sons* (2003), onde fala da relación entre a palabra e a música e da súa experiencia persoal nos momentos de creación.

Comezou a súa andaina poética co libro *Música reservada* (1991), ao que seguiu *Ruído* (1995). Posteriormente publicou *Rota ao interior do ollo* (1995). Nestes tres volumes mostrase una poeta de grande rigorosidade formal, con influencias de autores tanto clásicos como contemporáneos que aparecen entremesturadas cun forte alentó lírico, ás veces case épico, sen esquecer una delicadeza nas formas que á vez fai destas obras textos cargados de clasicismo e dunha meditada modernidade. Os outros dous poemarios da autora mostran una Luísa que cada vez vai conseguido unha madurez lírica e novos acentos. Referímonos a *En concreto* (2004) e no sorprendente *Papagaio* (2006), en que cada poema vai acompañado dunha fotografía de Maribel Longueira.

Canto á súa obra narrativa, inicia a súa andaina co seu volumen *Silencio, ensaiamos* (1991) para despois irse reafirmando a súa voz cos textos *Teoría de xogos* (1997) e mais coa novela intitulada *As chaves do tempo* (2001). Poderíamos dicir que a súa obra narrativa cumpre moitos dos presupostos vistos nos seus textos líricos, cunha grande relevancia da rigorosidade formal, as referencias máis ou menos veladas a outros textos nun diálogo intertextual ou a preocupación inevitábel polas problemáticas do mundo circundante.

Na súa obra dramática Luísa escribiu unha serie de pezas teatrais de carácter breve moi influídas polas principais correntes estéticas desenvolvidas en Europa ao longo do século XX, sempre cun afán de renovación fundamental e coa presenza inevitábel da música. Publicou *Concerto para un home só* (1989), *O paseo das esfinges* (1991) e mais *As certezas de Ofelia* (1999) alén doutros textos que poderíamos considerar de menor entidade.

Paralelamente á súa traxectoria como autora, desenvolveu unha intensa actividade cultural. Participou en seminarios, en recitais de poesía, deu conferencias e colaborou nunha chea de publicacións periódicas, como *Man Común*, *A Nosa Terra*, *Festa da Palabra Silenciada*, *Tempos Novos*, *Grial*, *Luzes de Galiza*, *Agália*, *Boletín Galego de Literatura*, *A Trabe de Ouro*, *Enclave*, *Página aberta* etc. En moitas destas colaboracións podemos percibir a personalidade de Luísa Villalta e a súa consciencia social, de modo particular nos artigos publicados entre os anos 2002 e 2004 en *A Nosa Terra*, compilados no *Libro das colunas* (2005). Sensíbel e contundente, puña en evidencia a hipocrísia

política, denunciaba os valores e a apatía dunha sociedade ferozmente capitalista ou criticaba os responsábeis dos desarranxos sociais, sempre do lado das persoas máis desfavorecidas.

Seguramente foi a súa sede de xustiza, a súa sede de sermos un país avanzado, un país culto, o que a levou a implicarse socialmente: formou parte da directiva da Asociación de Escritores en Lingua Galega, coordinou a área de revisión histórica e análise crítica da cultura no Foro da Cultura Galega, participou no Foro Negro, foi membro activo da Mesa pola Normalización Lingüística e comprometeuse en favor dos dereitos lingüísticos do pobo galego.

A morte chegou para Luísa Villalta dun modo inesperado o 6 de marzo de 2004. Tiña 46 anos e unha vida chea de ocupacións, proxectos e esperanzas.